

Opgaveforslag til samfundsfag

Murmalerier

Under temaet ”Vær Kreativ” kan I finde billeder af murmalerier i Guatemala. Kig på billede nr. 3.: <http://heleverdeniskole.dk/gallery/murmalerier/>

Der står blandt andet ”libre expression” skrevet på væggen. Det betyder ytringsfrihed på spansk. Tal med eleverne om ytringsfrihed.

- Hvad betyder ytringsfrihed?
- Hvorfor maler børnene dette på deres mur?
- Hvilke børnerettigheder kender I til?
- Har vi murmalerier eller graffiti i danske byer?

Søg inspiration i billederne og mal i fællesskab et budskab på et stort stykke papir eller find en væg, som I kan få lov til at udsmykke. Eleverne skal være enige om, hvad de gerne vil fortælle verden med deres maleri.

Fælles Mål:

- *Politik/Demokrati /Eleven kan diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet*

Skolegang

Under temaet ”Skole i Guatemala” kan I læse om, hvordan skolesystemet ser ud i Guatemala, og hvorfor det er vigtigt at komme i skole. Brug dette som udgangspunkt for en klassediskussion. I kan diskutere ud fra følgende spørgsmål:

- Hvorfor er det vigtigt at gå i skole?
- Hvorfor tror I, mange børn i udviklingslande ikke kommer i skole?
- Hvordan tror I, deres hverdag ser ud – hvad laver de?
- Hvordan tror I, det er ikke at komme i skole – hvordan ville jeres hverdag se ud, hvis I ikke gik i skole?
- Hvad betyder det, at uddannelse er en rettighed? Og hvad tænker I om, at 57 mio. børn i verden ikke kommer i skole?
- Hvad skal der gøres for at sikre, at alle børn kommer i skole?
- Har vi i den rige del af verden pligt til at hjælpe børn i udviklingslande til at komme i skole? Find argumenter for og imod.
- Hvordan kan man sikre, at børn i udviklingslande får en uddannelse af en god kvalitet?

Fælles Mål:

- *Politik/Demokrati /Eleven kan diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet*
- *Politik/International politik / Eleven kan diskutere mål og midler i dansk udenrigspolitik*

Hvad er en god skole?

Lav en brainstorm i klassen om, hvad en god skole er. Hvilke forventninger er der til hhv. lærere og elever? Eleverne kan også diskutere, hvad der er godt ved deres skole, og hvad der kunne blive bedre. Lad eleverne blive enige om de vigtigste punkter, og udform en liste over den ideelle skole.

Lad eleverne reflektere over, hvad deres skolegang betyder for dem?

Eleverne kan evt. interviewe en voksen (én på skolen, der forældre eller bedsteforældre eller en person i det lokale supermarked) om, hvad skolegang/uddannelse har betydet for deres liv. De kan præsentere deres egne refleksioner og/eller interviews i en avisartikel eller som et indslag i radio eller TV.

Fælles Mål:

- Politik/Demokrati /Eleven kan diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet
- Samfundsfaglige metoder/Formidling/ Eleven kan formidle resultater af en gennemført undersøgelse

Meningsspil

Dette spil lægger op til, at eleverne kan reflektere over deres egen mening og argumentere for deres holdning.

- Ryk bordene ud til væggene og lad eleverne stille sig på midten af gulvet. I den ene side af lokalet er man uenig, i den anden enig. Læs forskellige udsagn om politik og etik op for eleverne – se nedenstående udsagn til inspiration. Lad eleverne placere sig i rummet i forhold til, hvad de mener om udsagnet. Spørg ind til, hvorfor de har placeret sig, som de har, og lad dem argumentere for deres placering.

Eksempler på udsagn:

- Man kan godt klare sig uden at gå i skole.
- Det er ok at arbejde i stedet for at gå i skole, hvis ens familie har brug for hjælp.
- Det er ligegyldigt, om elever har medindflydelse på deres skole.
- Det er ok, at der er forskel på rig og fattig i et land.
- Det er godt, at kun en person bestemmer i et land.
- Det er ok, at mænd bestemmer i et samfund.
- Børn skal have ret til at blive undervist på deres eget sprog.
- Det er ok, at læreren bestemmer, hvad eleverne skal lave.
- Forældre bestemmer over deres børn.

Fælles Mål:

- Politik/Demokrati /Eleven kan diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet
- Politik/International politik / Eleven kan diskutere mål og midler i dansk udenrigspolitik

Ulige ressourcefordeling

Hæld en lille del af en pose slik eller popcorn i en skål og resten af posen i en anden skål. To eller tre elever må dele indholdet af den store skål, mens resten af klassen skal deles om indholdet i den lille skål. Afvent elevernes reaktion. Når de begynder at tale om, at det er uretfærdigt, er der åbnet op for en diskussion om ressourcefordeling. I kan for eksempel tale om:

- Er det retfærdigt, at ressourcerne ikke er ligeligt fordelt i verden?
- Hvem kan gøre noget for en mere retfærdig ressourcefordeling?
- Bør man give noget til dem, der har mindre end en selv?
- Gav eleverne med meget slik noget til dem, der ikke havde så meget?

Fælles Mål:

- *Sociale og kulturelle forhold/Social differentiering /Eleven kan beskrive sociale uligheder i Danmark og i verden med begreber og data*

Dakar-målene

Der er stadig en del børn i Guatemala, som ikke går i skole. I 2000 mødtes verdens præsidenter og ministre for at finde en løsning på dette problem. De mødtes i Senegals hovedstad, som hedder Dakar. Danmark var også med til mødet. Verdens ledere blev på dette møde enige om 6 mål for uddannelse.

Lad eleverne undersøge, hvad de seks Dakar-mål går ud på. Undersøgelsen skal munde ud i en fremstilling af en plakat, der oplyser om og argumenterer for arbejdet med at få flere børn i skole. Eleverne kan bruge de informationer og argumenter, de har fundet frem til i de forrige opgaver.

Fælles Mål:

- *Politik/ International politik / Eleven kan diskutere mål og midler i dansk udenrigspolitik*
- *Politik/ International politik / Eleven har viden om internationale organisationer, som Danmark deltager i*

Dilemma Måske har nogle af eleverne erfaringer med at rejse i u-lande? Byen Panajachel ligger på Atitlán søens nordlige kyst, og er et udpræget turistområde. Tal med eleverne om, hvad deres holdning er til at rejse i et fattigt land. I kan overveje følgende spørgsmål:

- Er det godt, at der kommer turister til et fattigt land som Guatemala?
- Er det moralsk forkert at holde en luksusferie i et fattigt land?
- Tænker I over, hvordan lokalbefolkningen har det i det land, I rejser til?
- Hvordan opfatter de jer? Hvordan opfatter I dem?

Sæt jer i grupper og skriv jeres argumenter ned og diskuter dem.

Fælles Mål:

- *Sociale og kulturelle forhold/Social differentiering /Eleven kan beskrive sociale uligheder i Danmark og i verden med begreber og data*

En demokratisk medborger

At være borger i et demokratisk samfund stiller krav til det enkelte menneske. Tal med eleverne om, hvad det vil sige at være medborger i et demokratisk samfund. Lad dem evt. undersøge begrebet 'medborgerskab', og lad dem diskutere, hvad de mener, medborgerskab betyder.

Lad eleverne diskutere demokratiet på jeres skole? Hvordan vælges og organiseres elevråd, og hvad betyder det for elevernes medindflydelse?

Fælles Mål:

- *Politik/Demokrati /Eleven kan diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet*

Skriv en klassekonvention

Lad eleverne overveje hvilke regler, der vil være passende af have i jeres klasse for, at alle bliver hørt og føler sig godt tilpas i klasseværelset.

Ud fra denne diskussion kan eleverne udarbejde en klassekonvention med regler, der skal overholdes i klasselokalet. I kan samle alle punkterne i et ark og lade eleverne skrive under. Skulle der opstå problemer i klassen efterfølgende, kan konventionen tages frem som udgangspunkt for at løse problemet.

Fælles Mål:

- *Politik/Demokrati /Eleven kan diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet*